

Hortulus Biblico-Moralis Et Asceticus

Pappus von Tratzberg, Franz

Ulm, 1725

Doctrina 4. Desumpta ex cap. 7. 8. & 9. lib. 2. Tobiaë, in quibus describitur quomodo Tobias junior à Raguele agnitus, honorificè exceptus, & Saræ copulatus sit. Raguel verò Tobiaë viventi fodi ...

[urn:nbn:de:hbz:466:1-61252](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-61252)

nem videlicet cum Deo. Quis talia perpendens non exclamet cum nostro Gersen. lib. 3. cap. 10. §. 5. de imitat. Christi: *ò amplectendum, & semper optandum servitium. quò summum promeretur bonum, & gaudium acquiratur sine fine mansurum!* Quid ergo Christiane Lector diu moraris, tam beatum ingredi iter? quid vanò timore sacræ disciplinæ rigorem horridi intar piscis fugis? quid varii tentationum impetus te ita examinant? his omnibus si strenuè obviaveris, facili conatu per divinam gratiam ea mactabis. Cogita: quot pueri & puellæ complexionis tenerrimæ repertæ sint, qui omnes gloriosissimè de isthoc pisce triumphârunt. At repones forsan: *edò res tuas jam devenisse, ut monitis Apostoli obtemperaturus, non valeas quærere solutionem, uxori alligatus.* Ergo hoc saltem age, quod idem Apostolus 1. Corinth. 7. monet agendum, asserens: *reliquum est, ut qui habent uxores, tanquam non habentes sint &c.* Imiteris Tobiam, cohabitandò uxori tuæ amore filiorum magis, quàm libidine ductus v. 22. citati cap. *Qui enim conjugium teste S. Scriptura ibidem IV. 17. suscipiunt, vel edò utuntur, ut suæ libidini ita vacent sicut equus & mulus, quibus non est intellectus, habet potestatem Daemonium super eos.*

Doctrina 4.

Desumpta ex cap. 7. 8. & 9. lib. Tobie, in quibus describitur quomodo Tobias junior à Raguele agnitus, honorificè exceptus, & Sara copulatus sit. Raguel verò Tobie viventi sodi jusserit sepulchrum, ratus: eum ab Assmodeo instar priorum maritorum fore necandum &c.

Considera 1. **Q**UAM clara paternæ Pietatis Imago soleant esse filii, N. 370. benè educati: Raguel enim, qui Senioresem Tobiam testibûs Chronitûs quadraginta quatuor annis nunquam fuerat intuitus, maximò itineris spatiò ab eo sejunctus, juniore Tobia vix conspectò exclamat cap. 7. v. 2. *Quam similis est juvenis iste consobrino meo, puta Tobie Seniori.* Verissimè igitur ait Eccles. c. 11. *In filiis suis cognoscitur vir, non spectandò tantum corporalem, sed vel maximè moralem figuram, dicente S. Ambrosiò in Glossa: Unusquisque in filiis suis æstimatur: si filios suos benè instruxit, & disciplinis erudit.* Christus Dominus incredulæ Synagogæ demonstraturus, verum se esse filium æterni Patris, hâc utitur Phrasî apud Joannem c. 8. dicens: *Antequam Abraham*

ham fieret, Ego sum. Noverat Ille, Judæis ex lege divina constare: æternum Patrem suum Nomen Moyſi olim manifestantem, usum esse hīs verbis Exodi 3. *Ego sum, qui sum.* Ut ergo tanti Parentis non degeneret Filius ab eis haberetur, parem loquendi modum tenuit cum Illo. Callidus serpens, qui nostros Protoparentes tentandō vicit, & à Patre Deo tam turpiter degenerare fecit, Ipsum quoque Christum naturalem Dei Filium in deserto tentaturus, non dixit: *Fac, ut lapides isti panes fiant.* Sed *dic, ut fiant.* Sciebat enim: Deum Patrem unicō verbo *Fiat* creasse universa; & hinc de divina Filiatione certum habiturus indicium, talī stylō usus est. Quid Joannem Baptistam magis prodidit esse filium humillimæ Elisabethæ, quàm humilitas illa, quā instigante se indignum profitebatur solvendis corrigiis calcamentorum Christi? nonne verbis & moribus expressit matrem illam humilem Lucæ 1. dicentem: *unde hoc mihi, ut veniat Mater Domini mei ad me.* Judæi olim filios Abrahamæ se esse professi, quantocius audiēre Christum, id penitus negantem, additā hujus rei causā Joannis 8. *si filii Abrahamæ estis, opera Abrahamæ facite.* Meliori ergo jure filios Diaboli, quàm Abrahamæ nominandos esse judicaverat Christus, utpote qui Diabolum potius, quàm Abrahamum suis exprimerent moribus. Christiane Lector, nonne te Filium Christi profiteris ipsō nomine, quod circumfers? sed audi S. Augustinum de vero Christi filio discurrentem, & vide; an talis filii Nomen non tibi magis affingas, quàm illud jure feras. *Ille est verus Christianus, ait S. Doctor, qui omnibus misericordiam facit, qui nullā movetur injuriā, qui alienum dolore tanquam proprium sentit, cujus mensam nullus pauper ignorat, qui coram omnibus hominibus habetur inglorius, ut coram Deo & Angelis gloriatur. Terrena contemnit, ut possit habere cœlestia, qui opprimi pauperem se presente non patitur, qui miseris subvenit, qui ad sletum sletibus provocatur.*

N.371. *Considera 2.* Quàm proni sint homines ad temeraria judicia: ut etiam viri, magnā aliās pietate præditi, talibus reperiantur addicti; Raguel enim eā ipsā nocte, quàm Tobias junior transegerat cum Sara, sepulchrum ei parari jusserat cap. 8. Quasi certus foret: hunc novum filix suæ maritum pari fatō cæteris septem viris associandum esse. Sicut phantasia in Cœlo leonem, scorpionem variaque affingit monstra & bestias, quæ tamen lucidissimæ sunt constellationes: ita sæpè evenit, pessima ferri judicia de hominibus etiam optimis. Hinc obtulerat Christus Judæis Lucæ 7. *Venit Joannes Baptista neque manducans panem*

panem, neque bibens vinum, & dicitis: Daemonium habet. Venit Filius hominis manducans, & bibens, & dicitis: ecce homo devorator, & bibens vinum, amicus publicanorum & peccatorum. Christiane Lector tua examines judicia: an non illa Pharisais multum conformia? si vides humilem, vocas illum abjectum: si cernis erectâ cervice incedentem, arguis illum superbiâ: si intueris abstemium, avaritiâ illum accusas: si lautè prandentem aspicias, edacem dicis. Si deprehendis silentio deditum, mutum bovem appellas. Si audis linguâ promptum, garrulum & blateronem judicas. Sic aliorum actiones non tantùm indifferentes, sed & sanctas pravò judiciò detorques. ò quàm verè cum Abbate Machete fateri cogeris: multa fuisse, quæ de aliis judicata, & in malam partem tracta, patraueris ipse, instar pueruli lapsus in foveam, quam ille incautò pede volentem aviculam insecutus, non declinavit. *Temerarium judicium plerumque nihil nocet ei, de quo judicatur sinistra: ei autem nocet, qui temerè judicat. Ipsa temeritas necesse est, ut noceat.* S. August. lib. de Serm. Dom. in Monte. Hoc damnum optimè perspectum habens S. Joan. Eleemosinarius: cùm audiret aliquos, de raptu monialis ab adolescente commisso murmurantes, eos compescuit dicens: nolite filii, nolite sic arguere; nam ostendam vobis, quia duo peccata facitis, unum, quia transgredimini mandatum, imperans: *nolite judicare &c.* Alterum, quia nescitis, si usque hodiè peccent, & non pœniteant: multotiès enim peccatum fornicationis vidimus, pœnitentiam autem ejus, quam fecit occultè, non aspeximus. Ergò Christiane ocus cum Raguele iterum repleas fossam, quam temerè judicans proximo foderas, & dic cum illo v. 18. citati cap. *Non contigit, quemadmodum putabamus. Quò factò dices aliquando in judicio finali v. eòdem: exclusisti à nobis inimicum persequentem nos*

Q 9 9

FASCI-